

Cwis Hydrefol gan Ian Keith Jones a Mark Hughes

1. Mae'r adar yma yn mudo i Gymru yn ystod yr Hydref.

Enwch yr adar, ac ymchwiliwch - o ble mae'r adar yn dechrau ei siwrne er mwyn cyrraedd ein gwlad ni?

Cliw - Meddylwch am liw adennydd yr aderyn yma, a lleoliad y lliw. Dylai ei enw fod yn haws i'w ddarganfod wedyn.

Cliw - Meddylwch pa fath o aderyn ydwy, a pa liw ydyw.

Go brin fod angen cliw arnoch gyda hon. Fedrwn chi ddarganfod cerdd amdani am 5 marc bonws?

2. Pa un o'r anifeiliad yma sy'n gaeafu?

- a) Pathew
- b) Gwiwer
- c) Mochyn Daear

Pam bod rhai anifeiliaid yn gaeafu ac eraill yn mudo?
Ymchwiliwch i draddodiadau a chwedlau oedd yn esbonio i ble roedd adar yn mynd

dros y gaeaf. Yn arbenning yr ŵydd yma:

3. Mae'r dail ar droi i liwiau'r Hydref.

Allwch chi adnabod y goeden o ble ddaeth y ddeilen.

4. O ba goed mae'r hadau yma yn ffrwytho yn yr Hydref?

Ymchwiliwch ffyrdd i wneud 'concers' yn galetach ar gyfer y gem draddodiadol.
(Cofiwch wisgo sbectols diogelwch!!)

Darganfyddwch os mae rhain yn troi'n glocwedd neu'n wrthglocwedd...

Sut fase chi'n defnyddio mochyn coed i ragdybio'r tywydd?

5a) Ymwelydd prin iawn.

Penglog!

Ond ar pa greadur fase chi'n dod o hyd i'r patrwm yma?

Darganfyddwch pam fod y creadur yn gwichian fel llygoden?

5b) Gwyfyn bach (llai na 1cm ar draws) sydd iw weld yn yr Hydref.

Adnabyddwch ef.

Beth sydd yn arbenning am ei hadenydd?

6. Bydd rhain yn chwilio am le i dreulio'r gaeaf gyda hyn.

Beth yw'r gwahaniaeth rhwng broga a llyffant?

Llyffant neu broga sydd yn gaeafu ar waelod y pwll?

7. Ymchwiliwch i gylch bywyd gwas y neidr.

Am ba hyd bydd gwas y neidr yn byw yn y dŵr?

8. Ymchwiliwch i deithiau anhygoel rhai o anifeiliaid Cymru.

e.e. yr eog, gwennol, morfilod. Fedrwch chi greu map i ddangos eu siwrne?

ATEBION

1. a) Coch dan Adain o Llychlyn
b) Gwydd Ddu o Spitzbergen
c) Alarch y Gogledd o Wlad yr Ia
- 2 Pathew
- 3 a) Ffawyddden
b) Sycamorwydden
c) Onnen
- 4 a) Castanwydden
b) Sycamorwydden
c) Coeden Binwydd
- 5 a) Gwalch Wyfyn y Penglog
b) Gwyfyn Ugain Pluen
- 6 Bydd y brogan yn cysgu ar y tir tra bod y llyffant yn tueddu i gysgu ar waelod y pwll.
- 7 Gall gwas y neidr dreulio hyd at 3 mlynedd yn byw yn y dŵr yn hela.

